

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 17 maja 2023 r.

WK-IV.431.3.2.2023

Pani

Izabela Czarnecka-Walicka

Prezes Zarządu

Pan Jakub Walicki

Wiceprezes Zarządu

FUNDACJA NEUROPOZYTYWNI

ul. Górczewska 228/131

01-460 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 29 ust. 3 pkt 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹, zgodnie z *Planem Kontroli Zewnętrznych Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie na 2023 rok* oraz Rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego w sprawie przeprowadzania kontroli organizacji pożytku publicznego², o którym mowa w art. 33b ustawy opp, kontrolerzy Wydziału Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (dalej MUW):

- Anna Fałek – ekspert – przewodniczący zespołu kontrolnego, na podstawie upoważnień Wojewody Mazowieckiego nr 96/WK/2023 z dnia 26 stycznia 2023 r. oraz nr 294/WK/2023 z dnia 28 marca 2023 r.,
- Monika Sapińska — starszy inspektor wojewódzki na podstawie upoważnień Wojewody Mazowieckiego nr 97/WK/2023 z dnia 26 stycznia 2023 r. oraz nr 295/WK/2023 z dnia 28 marca 2023 r.,

---

¹ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 571) – dalej ustawa opp.

² Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie przeprowadzania kontroli organizacji pożytku publicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2054) dalej – rozporządzenie w sprawie kontroli opp.

- Katarzyna Burdzińska — ekspert na podstawie upoważnień Wojewody Mazowieckiego nr 98/WK/2023 z dnia 26 stycznia 2023 r. oraz nr 296/WK/2023 z dnia 28 marca 2023 r.

przeprowadzili w dniach od 2 lutego do 26 kwietnia 2023 r.³ z wyłączeniem okresów: od 13 lutego do 2 marca 2023 r.⁴, od 17 marca do 24 kwietnia 2023 r.⁵, kontrolę problemową w Fundacji „NeuroPozytywni” z siedzibą w Warszawie pod adresem ul. Górczewska 228/131, 01-460 Warszawa (dalej Fundacja⁶).

Przedmiotem kontroli była prawidłowość gromadzenia i wydatkowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych w organizacjach pożytku publicznego.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2021 r.

W związku z ustaleniami zawartymi w Protokole kontroli z dnia 26 kwietnia 2023 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Państwu **wystąpienie pokontrolne**.

Osobami udzielającymi wyjaśnień podczas kontroli byli:

Izabela Czarnecka-Walicka – Prezes Zarządu

Jakub Walicki – Wiceprezes Zarządu.

(akta kontroli str. 31-42, 637)

Ustalenia kontroli

a) Podstawy prawne działalności Fundacji

1. Fundacja działa na podstawie ustawy o fundacji⁷ oraz Statutu Fundacji (dalej Statut) ustalonego w dniu 17 stycznia 2012 r. i następnie zmienianego (tekst jednolity obowiązujący od dnia 9 lutego 2016 r.).
2. Fundacja została wpisana do KRS dnia 25 kwietnia 2012 r.
3. Fundacja może prowadzić działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz poza jej granicami, a organem sprawującym nadzór jest Minister Zdrowia oraz Prezydent m. st. Warszawy.

(akta kontroli str. 26-42)

b) Zgodność celów statutowych organizacji z zadaniami sfery zadań publicznych w myśl art. 4 ustawy opp

³ Uwzględniając zapisy art. 29a ust. 2 ustawy opp.

⁴ Pismo Wojewody Mazowieckiego z 10 lutego 2023 r. oraz 2 marca 2023 r.

⁵ Pismo Wojewody Mazowieckiego z 15 marca 2023 r. oraz 24 kwietnia 2023 r.

⁶ Data uzyskania statusu organizacji pożytku publicznego – 26 listopada 2014 r., numer Krajowego Rejestru Sądowego (dalej KRS) - 0000419065, numer REGON – 146102641, NIP – 5222996474.

⁷ Ustawa z 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (t.j. Dz. U. z 2023 poz. 166).

Zgodnie z treścią § 7 Statutu Fundacja została ustanowiona dla realizacji następujących celów:

- a) prowadzenia działalności na rzecz poprawy sytuacji osób wykluczonych społecznie ze względu na choroby neurodegeneracyjne i związane z tym niepełnosprawności tak, by mogły się one stać pełnoprawnymi członkami społeczeństwa,
- b) wspierania działań sprzyjających tworzeniu pozytywnych i otwartych postaw społecznych oraz respektowania praw osób, o których mowa w punkcie (a),
- c) wspierania działań sprzyjających rozwojowi edukacji, oświaty oraz prowadzenia badań prowadzących do poprawy sytuacji osób, o których mowa w punkcie (a),
- d) przeciwdziałania zjawiskom, które zagrażają lub godzą w moralność publiczną i dobre obyczaje oraz prowadzą do dyskryminacji osób niepełnosprawnych dotkniętych chorobami neurodegeneracyjnymi,
- e) wspierania i promowania rozwiązań systemowych mających na celu przeciwdziałanie zjawiskom społecznym polegającym na wykluczeniu ze społeczeństwa osób, o których mowa w punkcie (a),
- f) prowadzenia i promowania działalności twórczej związanej z realizacją celów wskazanych w punkcie (a),
- g) integrowania i rozwijania współpracy między ludźmi i organizacjami dążącymi do realizowania celów podobnych do celów Fundacji wymienionych w punkcie (a) oraz upowszechniania podobnej koncepcji aktywności obywatelskiej, w tym przedstawienie jej wobec organów państwowych i samorządowych oraz innych instytucji i osób,
- h) dążenia do tworzenia warunków ułatwiających realizację podobnych projektów społecznych i obywatelskich oraz podejmowania działań w celu promowania takich inicjatyw.

Fundacja zgodnie z § 8 Statutu realizuje swoje cele poprzez następujące działania:

- a) inicjowanie, wspomaganie i prowadzenie kampanii społecznych i edukacyjnych, dotyczących praw i wartości wymienionych § 7 pkt (a),
- b) prowadzenie konferencji, odczytów i podobnych spotkań i imprez,
- c) prowadzenie studiów i badań w sferze praw i wartości wymienionych w § 7,
- d) gromadzenie i przetwarzanie informacji i materiałów odnoszących się do sfery praw i wartości wymienionych w § 7,
- e) pozyskiwanie środków na działalność Fundacji, w tym darowizn, pożyczek, subwencji i dotacji oraz organizowanie zbiórek środków finansowych,
- f) wspieranie, pośrednio lub bezpośrednio, działalności podmiotów, w tym w szczególności podmiotów posiadających status organizacji pożytku publicznego lub innych podmiotów

- o celach niezarobkowych, których celem statutowym jest prowadzenie działalności w sferze praw i wartości wymienionych w § 7 pkt (a) lub wspieranie takiej działalności, w szczególności w formie: darowizn, fundowania stypendiów lub dokonywania wpłat na fundusz stypendialny, pożyczek, obejmowania lub nabywania udziałów lub akcji w takich spółkach, dopłat, współdziałania w formach dozwolonych prawem,
- g) organizowanie imprez kulturalnych i naukowych,
  - h) wspieranie działalności wydawniczej innych podmiotów,
  - i) wspieranie działalności oświatowej innych podmiotów,
  - j) wspieranie szeroko rozumianej rehabilitacji osób niepełnosprawnych dotkniętych chorobami neurodegeneracyjnymi,
  - k) współpracę z krajowymi i zagranicznymi specjalistami i organizacjami w zakresie objętym celami Fundacji,
  - l) w zakresie przewidzianym stosowanymi regulacjami prawnymi powodowanie wszczęcia postępowań i reprezentowanie jednostek i podmiotów przed krajowymi i międzynarodowymi organami sądowymi, administracyjnymi i społecznymi, a także wstępowanie do tych postępowań w charakterze przedstawiciela społecznego oraz podejmowanie innych działań prawnych mających na celu ochronę praw i wartości wymienionych w § 7 pkt (a),
  - m) przetwarzanie danych osobowych, w szczególności danych osobowych osób wspierających działania Fundacji, zgodnie z ustawą o ochronie danych osobowych,
  - n) udział w projektach realizowanych przez inne organizacje mające cele zbieżne z celami Fundacji,
  - o) współpracę z organizacjami międzynarodowymi mającymi cele zbieżne z celami Fundacji,
  - p) prowadzenie strony internetowej i innych form komunikacji elektronicznej,
  - q) udzielanie wsparcia o charakterze finansowym w różnych formach, a w szczególności poprzez udzielanie darowizn, nieodpłatnych świadczeń, pożyczek, ponoszenie określonych kosztów i wydatków – na rzecz organizacji pozarządowych działających w dziedzinie praw i wartości wymienionych w § 7 pkt (a),
  - r) udzielanie innego rodzaju wsparcia, w tym wsparcia o charakterze rzeczowym, organizacyjnym, technicznym, szkoleniowym i informacyjnym – rzecz organizacji pozarządowych działających w dziedzinie praw i wartości wymienionych w § 7 pkt (a),
  - s) udzielanie wsparcia finansowego, organizacyjnego, informacyjnego i rzeczowego na rzecz organizacji pozarządowych wspierających działalność w dziedzinie praw i wartości wymienionych w § 7 pkt (a),

- t) wspieranie działalności operacyjnej i inwestycyjnej organizacji pozarządowych działających w sferze praw i wartości wymienionych w § 7 pkt (a) w tym fundowanie określonych, przedsięwzięć lub programów,
- u) propagowanie działalności Fundacji za pośrednictwem środków masowego przekazu.

W trakcie kontroli stwierdzono, że cele Fundacji zawarte w Statucie obejmują sferę zadań publicznych ujętych w art. 4 ust. 1 ustawy opp.

Zgodnie z treścią § 8 pkt 4 Statutu działalność statutowa Fundacji może być wykonywana jako odpłatna albo nieodpłatna działalność pożytku publicznego. W § 8 pkt 7 wyszczególniono obszary obydwu działalności, natomiast w § 24 pkt 2 określono, w jakich obszarach Fundacja może prowadzić działalność gospodarczą. W okresie objętym kontrolą Fundacja prowadziła nieodpłatną działalność pożytku publicznego zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy opp, a także działalność gospodarczą. W planie kont Fundacji zostały wyodrębnione konta księgowo, przypisane do poszczególnych rodzajów działalności. Fundacja okazała wyodrębnioną ewidencję księgową zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości, zarówno po stronie przychodów jak też kosztów działalności gospodarczej i nieodpłatnej działalności pożytku publicznego z wyszczególnieniem środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych (dalej pdof) umożliwiając identyfikację przychodów i poniesionych kosztów z 1% pdof.

Fundacja w ramach swojej działalności w 2021 r. prowadziła kampanie społeczne i edukacyjne w mediach społecznościowych, odnośnie wzrostu świadomości społecznej dotyczącej osób z chorobami mózgu, w szczególności ze stwardnieniem rozsianym, epilepsją, udarami, chorobami psychicznymi – zwłaszcza depresją. Fundacja prowadziła warsztaty on-line oraz webinaria dotyczące chorób mózgu, problemów związanych z zaburzeniami psychicznymi, rozwijała grupy wsparcia w mediach społecznościowych: grupę „NeuroPozytywni”, „NeuroPozytywni-Epi”, „NeuroPozytywni z Głową”. Kontynuowała projekt profilaktyki chorób naczyń mózgowych „Pomyśl o mózgu”, którego liderem jest Krakowski Szpital Specjalistyczny im. Jana Pawła II, w ramach którego Fundacja odpowiadała za kampanie społeczne. Ponadto Fundacja udzielała pomocy bezpośredniej w postaci prowadzenia subkont 1% pdof dla osób z chorobami mózgu, udzielania informacji i porad w trybie on-line i telefonicznym.

(akta kontroli str. 55-66, 116-117, 144-150)

c) Wewnętrzne uregulowania prawne Fundacji

Uchwałą nr 4/2020 Zarządu Fundacji z dnia 31 grudnia 2020 r. przyjęto od dnia 2 stycznia 2021 r. znowelizowaną politykę rachunkowości.

Polityka rachunkowości zawiera obligatoryjne elementy wymienione w art. 10 ust. 1 ustawy o rachunkowości⁸.

Księgi rachunkowe Fundacji w 2021 r. były prowadzone przy użyciu komputera w oparciu o program finansowy Enova365 firmy Projekt-ERP Sebastian Cichosz.

Obsługa księgową Fundacji prowadzona była zgodnie z umową o prowadzenie ksiąg rachunkowych zawartą dnia 2 stycznia 2018 r. z xxx xxxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxxxx, z siedzibą w xxxxxxxxxxx, pod adresem ul. xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx, xxxxxxxx xxxxxxxx⁹.

Zarząd Fundacji oraz fundator na posiedzeniu w dniu 5 maja 2014 r. powołali do życia program leczenia i rehabilitacji „IMPULS”¹⁰ – dalej program IMPULS. Program ma za zadanie wspieranie leczenia i rehabilitacji osób z chorobami mózgu. Wsparcie odbywa się poprzez umożliwienie gromadzenia środków z 1% pdof oraz darowizn celowych od osób fizycznych oraz instytucji i firm prywatnych. Na stronie internetowej Fundacji zostały zamieszczone *Wskazówki do Programu Wsparcia Osób z Chorobami Mózgu „Impuls”*, w których wskazano, że program IMPULS skierowany jest wyłącznie do osób z chorobami mózgu (wykaz chorób mózgu wg WHO zamieszczony na stronie internetowej Fundacji), a warunkiem z jego korzystania jest akceptacja i podpisanie warunków *Porozumienia w sprawie przystąpienia do programu wsparcia osób z chorobami mózgu „IMPULS”*. Podopieczni składali do Fundacji podanie wraz z dokumentacją medyczną, zaświadczeniami lekarskimi oraz zaświadczeniami o niepełnosprawności. Środki finansowe gromadzone są na indywidualnych subkontach przyporządkowanych imiennie do każdego beneficjenta. Zarząd Fundacji w oświadczeniu z 3 marca 2023 r. napisał, że „na dzień 31 grudnia 2021 r. ilość podopiecznych Fundacji Neuropozytywni, którzy posiadali subkonta 1% p.d.o.f. wynosiła 130 osób”.

(akta kontroli str. 67-110)

d) Korzystanie z uprawnień organizacji pożytku publicznego w zakresie:

1. Uzyskania i gromadzenia przychodów z tyt. 1% pdof

Zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy opp, podatnik podatku dochodowego od osób fizycznych może (na zasadach i w trybie określonym w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych¹¹), przekazać 1% dalej pdof na rzecz wybranej przez siebie organizacji pożytku publicznego. Wpływ środków finansowych z 1% pdof na rachunek bankowy nr 70 2130 0004 2001 0597 0314 0010 w VOLKSWAGEN BANK S.A. księgowany był na koncie 700-03 *Przychody z 1%* (dalej 700-03). Na potwierdzenie wpływu środków finansowych

⁸ Ustawa z 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 120) – dalej ustawa o rachunkowości.

⁹ Zgodnie z aneksem z dnia 1 marca 2020 r. wynagrodzenie brutto ustalono od dnia 1 marca 2020 r. w wysokości 2 000,00 zł plus VAT.

¹⁰ *Uchwała o powołaniu programu leczenia i rehabilitacji „IMPULS” z dnia 5 maja 2014 roku.*

¹¹ Ustawa z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2647).

pochodzących z 1% pdof na rachunek bankowy Fundacji w 2021 roku sprawdzono *Historię transakcji z rachunku 1 proc za okres od 1.01.2021 do 31.01.2021* oraz zapisy na koncie 130-06 *Rachunek bankowy VW_0010* (dalej 130-06) i na koncie 700-03. Z zapisów na kontach księgowych wynikało, że Fundacja otrzymała z urzędów skarbowych z terenu całego kraju kwotę 461 351,37 zł¹². Ustalenia kontroli wykazały, że w ewidencji księgowej Fundacji kwotę osiągniętych przychodów z 1% pdof wykazano błędnie, faktyczna kwota środków pochodzących z 1% pdof jaka wpłynęła na rachunek bankowy Fundacji w 2021 r. wyniosła 461 531,37 zł. Ponadto stwierdzono, że poszczególne zapisy na koncie 130-6 były niezgodne z kwotami wpływów z 1% pdof wykazanymi w historii transakcji, ponieważ ujmowane były sumarycznie. Podczas trwania czynności kontrolnych w księgach rachunkowych Fundacji dokonano zmian i dokończono do konta 700-03 kwotę 180,00 zł oraz sporządzono nowe zestawienie obrotów i sald za 2021 r. w którym wykazano prawidłową kwotę przychodu z 1% pdof w wysokości 461 531,37 zł. Powyższe świadczy o braku zamknięcia ksiąg rachunkowych jednostki za 2021 r., co jest niezgodne z art. 12 ustawy o rachunkowości.

(akta kontroli str. 132-206)

Z przedłożonej w trakcie kontroli dokumentacji źródłowej wynika, że Fundacja prowadziła indywidualne subkonta na rzecz beneficjentów. Szczegółową ewidencję analityczną dla każdego podopiecznego prowadzono w programie Excel w siedzibie Fundacji. Otrzymane środki finansowe przypisywane były do zasobów subkont podopiecznych Fundacji, zgodnie z wyrażoną wolą podatnika podatku dochodowego od osób fizycznych w „celu szczegółowym” w zeznaniu podatkowym. W przypadku niewskazania przez podatnika podatku „celu szczegółowego”, środki te pozostawały w ogólnej puli środków pochodzących z 1 % pdof, które następnie Fundacja mogła wydatkować na realizację celów statutowych. Zgodnie z dokumentacją źródłową i oświadczeniem Zarządu Fundacji z dnia 3 marca 2023 r. na cel szczegółowy w 2021 r. przekazano kwotę 437 530,27 zł. Do wykorzystania przez podopiecznych Fundacja przeznaczyła kwotę 409 786,45 zł. Różnicę stanowią środki z zamkniętych subkont w wysokości 1 586,60 zł oraz wartość prowizji¹³ w kwocie 26 157,22 zł.

Na rachunek bankowy dedykowany do wpływów z 1% pdof w 2021 r. wpływały także darowizny dla podopiecznych w ramach programu IMPULS, przelewy wewnętrzne celem zasilenia rachunku, środki finansowe z likwidowanych lokat oraz środki finansowe z tytułu

¹² Kwota 461 351,37 zł została wykazana w sprawozdaniu merytorycznym w części III pkt 2.1.

¹³ Zgodnie z § 5 pkt. 2 *Porozumienia w sprawie przystąpienia do programu wsparcia osób z chorobami mózgu „IMPULS”* zawartego z podopiecznymi Fundacja wprowadziła opłatę za prowadzenie indywidualnego rachunku beneficjenta programu Impuls w wysokości 6% od każdego wpływu środków na konto.

zwrotu błędnie dokonanych lub nadpłaconych kwot przelewów. Z rachunku bankowego dokonywane były w większości przelewy w zakresie programu IMPULS, przelewy wewnętrzne celem zasilenia innego rachunku bankowego Fundacji oraz przelew środków na lokatę bankową¹⁴.

Na dzień 1 stycznia 2021 r. zgodnie ze sprawozdaniem merytorycznym Fundacja posiadała niewykorzystane środki pochodzące z 1% pdof z lat ubiegłych w wysokości 379 224,19 zł. Nie odzwierciedla tego stan środków finansowych na rachunku bankowym dedykowanym dla wpływów z 1% pdof. Saldo na ww. rachunku bankowym na dzień 1 stycznia 2021 r. opiewało na kwotę 16 357,13 zł, a na dzień 31 grudnia 2021 r. na kwotę 64 891,54 zł.

(akta kontroli str. 113-123, 169-206, 221-383)

2. Wydatkowania środków z tyt. 1% pdof

Sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz dokonywania przelewów (kwotą łączną ze środków 1% pdof oraz z darowizn) uniemożliwił wskazanie kwoty wydatkowanych środków z wpływów z 1% pdof. Na podstawie dokumentów źródłowych oraz ewidencji księgowej ustalono, że w 2021 r. ze środków finansowych otrzymanych z tytułu 1% pdof i darowizn na potrzeby podopiecznych w ramach programu IMPULS wydatkowano kwotę 395 283,11 zł (w tym uregulowano zobowiązania dotyczące 2020 r. w kwocie 48 913,75 zł). Ponadto w styczniu i lutym 2022 r. wydatkowano kwotę 81 982,37 zł pokrywając dodatkowo koszty 2021 r. Kwoty wydatkowanych środków nie były przypisane do 1% pdof oraz do darowizn. Podział środków następował na etapie księgowania dokumentów w koszty, na:

- koszty, które zostały sfinansowane z wpływów z 1% pdof,
- koszty sfinansowane z wpływów z darowizn.

Na podstawie okazanej dokumentacji oraz przedstawionych dokumentów źródłowych ustalono, że koszty ujmowane były na koncie księgowym 530 *koszty IMPULS* z analityką 530-01 *1%* (dalej 530-01) i 530-02 *Darowizny* (dalej 530-02). W księgach rachunkowych koszty 1 % pdof zaewidencjonowano z podziałem analitycznym na:

- sprzęt rehabilitacyjny – 21 007,69 zł,
- leki, maści, syropy – 46 305,55 zł,
- materiały medyczne – 26 333,56 zł.
- zakup sprzętów komputerowych i elektrycznych – 29 519,25 zł,
- okulary, soczewki i szkła – 7 638,70 zł,
- badania lekarskie – 13 965,98 zł,

¹⁴ Lokata w kwocie 500 000,00 zł została założona 11 sierpnia 2021 r.

- usługi medyczne – 22 913,65 zł,
- usługi fizjoterapeutyczne – 17 789,00 zł,
- zajęcia sportowe - basen/joga/fitness – 2 432,00 zł,
- turnusy rehabilitacyjne – 30 076,99 zł,
- wyposażenie do domu osoby niepełnosprawnej – 21 887,59 zł,
- pozostałe materiały – 1 807,56 zł,
- usługi rehabilitacyjne – 36 114,19 zł,
- usługi transportowe – 6 336,25 zł,
- konsultacje lekarskie – 8 336,86 zł,
- leczenie onkologiczne – 2 860,00 zł,
- usługi stomatologiczne – 3 198,00 zł,
- usługi opiekuńcze – 311,00 zł,
- naprawa sprzętu rehabilitacyjnego/sportowego – 830,00 zł,
- usługi terapeutyczne – 2 000,00 zł,
- pozostałe usługi – 8 821,28 zł.

Łączna wysokość zaewidencjonowanych kosztów z 1% pdof w ramach programu IMPULS wyniosła w 2021 r. kwotę 310 485,10 zł. Fundacja nie wykazała innych kosztów z 1% pdof.

(akta kontroli str. 169-220, 384-453)

Dla potwierdzenia prawidłowości rozliczenia przedmiotowych kosztów, kontrolujący dokonali sprawdzenia ewidencji księgowej kosztów sfinansowanych z wpływów z 1% pdof poniesionych w 2021 r., wszystkich okazanych dokumentów źródłowych dotyczących programu IMPULS zaewidencjonowanych w kosztach tego roku oraz dokonanych na ich podstawie płatności.

Wydatki realizowane były przelewami z rachunku bankowego Fundacji, na podstawie faktur okazanych przez podopiecznych. Zarząd Fundacji po sprawdzeniu otrzymanych dokumentów dokonywał płatności za faktury wystawione na Fundację lub dokonywał refundacji poniesionych przez podopiecznych kosztów. W przypadku refundacji podopieczni składali *Podanie o zwrot kosztów* na sformalizowanych drukach przygotowanych przez Fundację wraz z imiennie wystawionymi oryginałami faktur. Na podaniu podopieczni zobowiązani byli wpisać numer rachunku bankowego na który powinny być przekazane, zaakceptowane kwoty refundacji. Fundacja prowadziła

indywidualny rejestr wypłat dla każdego podopiecznego, a przelewy realizowane były przez Zarząd Fundacji.

W wyniku weryfikacji dokumentów objętych kontrolą stwierdzono, że w trzech przypadkach nie dokonano podopiecznym zwrotu poniesionych w 2021 r. kosztów, pomimo zaksięgowania w księgach rachunkowych na koncie 530-01 dokumentów¹⁵ przesłanych do dokonania refundacji. Zaległe kwoty przekazano na rachunki bankowe podopiecznych w trakcie trwania czynności kontrolnych: kwotę 195,00 zł w dniu 9 marca 2023 r., natomiast kwoty 518,00 zł i 226,52 zł w dniu 4 kwietnia 2023 r.

Jednocześnie w trakcie analizy okazanej dokumentacji stwierdzono:

- 1) Fundacja otrzymała fakturę nr 0028/F/2021 z 29 stycznia 2021 r. za pobyt podopiecznego na turnusie rehabilitacyjnym na kwotę brutto 2 225,00 zł. W dniu 23 kwietnia 2021 r. dokonano przelewu na kwotę 1 808,94 zł (kwota netto), następnie 5 lipca 2021 r. dopłacono kwotę 416,06 zł. W księgach rachunkowych na koncie kosztów 1% pod nr ZR/2021/0077 zaewidencjonowano tylko kwotę netto zamiast kwoty brutto.
- 2) W przypadku gdy podopieczny nie posiadał na subkoncie wystarczającej ilości środków finansowych, dokumenty były korygowane do wysokości posiadanych środków i w takiej kwocie dokonywano przelewu na rachunek bankowy podopiecznego. W obniżonej wysokości powinny też być księgowane koszty, co nie zawsze było stosowane. Przykładem jest podanie o zwrot kosztów z dnia 17 grudnia 2021 r. zaksięgowane pod nr ZR/2021/0236, do którego podopieczny załączył faktury na łączną kwotę 305,15 zł. Podopiecznemu 21 grudnia 2021 r. zwrócono kwotę 69,17 zł, a na podaniu umieszczono adnotację „*brak środków refundacja 69,17 zł, zrefundowano do wysokości posiadanych środków*”. Pomimo takiego zapisu w księgach rachunkowych zaewidencjonowano kwotę 305,15 zł.
- 3) Jeden z podopiecznych w dniu 4 stycznia 2022 r. złożył dwa podania o zwrot poniesionych w 2021 r. kosztów z konta 1%. Jeden dokument opiewał na kwotę 1 653,94 zł, a drugi na kwotę 814,43 zł. Zgromadzone na subkoncie podopiecznego środki wynosiły 1 577,23 zł i do takiej wysokości został skorygowany pierwszy dokument i taką kwotę 1 lutego 2022 r. przekazano podopiecznemu. W ewidencji księgowej na koncie 530-01 zaksięgowano dwa dokumenty, odpowiednio pod nr ZR/2021/0278 na kwotę 1 577,23 zł oraz pod nr ZR/2021/320 na kwotę 814,43 zł, tym samym koszty 1% w ewidencji księgowej zostały zawyżone o 814,43 zł.

---

¹⁵ Dokument ZR/2021/0042 na kwotę 195,00 zł, ZR/2021/0172 na kwotę 518,00 zł i ZR/2021/0318 na kwotę 226,52 zł.

W wyjaśnieniu z 16 marca 2023 r. Wiceprezes napisał: „(...) *Ponieważ środki dostępne na koncie 1% wynosiły 1 577,23 PLN pierwszy dokument został skorygowany do wysokości posiadanych środków zaś drugi odrzucony. Stąd brak przelewu bankowego na taką kwotę. Odrzucony dokument został jednak na skutek pomyłki zaksięgowany w koszty*”.

- 4) W księgach rachunkowych pod nr ZR/2021/0264 zaewidencjonowano fakturę nr 148/RJ/10/2021 z dnia 14 października 2021 r. za pobyt podopiecznego na turnusie rehabilitacyjnym w kwocie 2 420,00 zł, na której znajdował się zapis, iż jest to koszt 1%. Pomimo takiej dyspozycji dokument został zaksięgowany w koszty darowizny na koncie 530-02.
- 5) Fundacja w dwóch przypadkach nie zaewidencjonowała w księgach rachunkowych dokumentów, na podstawie których podopiecznym dokonano zwrotu poniesionych kosztów (refundacji), jn.:
  - kwoty 1 114,84 zł przekazanej na rachunek bankowy w dniu 6 lipca 2021 r.¹⁶,
  - kwoty 1 928,00 zł przekazanej na rachunek bankowy w dniu 16 grudnia 2021 r.¹⁷.

Przedmiotowych dokumentów nie okazano w trakcie kontroli.

Zarząd Fundacji w wyjaśnieniu z dnia 16 marca 2023 r. napisał: „(...) *Dokumenty dotyczące obu przelewów zaginęły i nie zostały wprowadzone do ksiąg rachunkowych. Ponieważ otrzymaliśmy dokumenty oryginalne nie mamy możliwości odtworzenia.*”

- 6) W księgach rachunkowych w kosztach 1% na koncie 530-01 dwa razy zaewidencjonowano fakturę nr FS-FDET/2021/07/10709 z 28 lipca 2021 r. na kwotę 311,00 zł. Faktura została wystawiona na dane jednego z podopiecznych i dołączona do podania o zwrot kosztów, wraz z dwiema innymi fakturami. Dokument zaksięgowano pod nr ZR/2021/0198 na kwotę 513,50 zł. Ponadto przedmiotową fakturę ponownie ujęto w kosztach 1% pod nr ZR/2021/0223, zawiązując ww. koszty w wysokości 311,00 zł. Podopiecznemu 4 listopada 2021 r. na rachunek bankowy zwrócono kwotę 513,50 zł.
- 7) Część refundacji poniesionych przez beneficjentów kosztów była finansowana zarówno ze środków 1% oraz środków darowizn. W takim przypadku dokument (podanie o zwrot kosztów) był księgowany częściowo w koszty 1 % i częściowo w koszty darowizn.

---

¹⁶ Tytułem refundacji z 16 czerwca 2021 r.

¹⁷ Tytułem refundacji z 10 grudnia 2021 r.

W sprawozdaniu merytorycznym w części III pkt 3.2. *Wysokość kwoty poniesionych kosztów z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych w okresie sprawozdawczym ogółem* Fundacja wskazała kwotę 310 485,10 zł, zgodną z wykazaną w ewidencji księgowej.

Dowody księgowe poddane kontroli, dokumentujące wydatki zawierały informację o źródle finansowania wydatku, dekretację, oraz podpis Wiceprezesa Zarządu Fundacji lub księgowej.

Na podstawie dowodów źródłowych stwierdzono, że poniesione przez Fundację wydatki ze środków pochodzących z 1% pdof są zgodne ze statutem oraz z art. 27 ust. 2 ustawy opp.

(akta kontroli str. 113-123, 454-636)

e) **Przestrzeganie przez organizację zakazu wzywania do przekazania lub przekazywania środków finansowych pochodzących z 1% pdof na rzecz organizacji pożytku publicznego, które nie zostały uwzględnione w wykazie (art. 27aa ust. 1 ustawy opp)**

Ustalenia kontroli wykazały, że Fundacja przestrzegała zakazu wzywania do przekazania oraz przekazywania środków finansowych pochodzących z 1% pdof, na rzecz organizacji pożytku publicznego nie ujętych w wykazie¹⁸, na które podatnik może przekazać 1% pdof z rozliczeń podatkowych, co potwierdził Zarząd Fundacji oświadczeniem z dnia 3 lutego 2023 r. Działanie takie jest zgodne z art. 27aa ust. 1 ustawy opp.

(akta kontroli str. 112)

f) **Realizacja obowiązku sprawozdawczego, o którym mowa w art. 23 ust. 2a oraz ust. 6 ustawy opp**

Roczne sprawozdanie merytoryczne z działalności organizacji pożytku publicznego za rok 2021 oraz sprawozdanie finansowe zostały podane do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie na stronie internetowej organizacji, zgodnie z wymogiem wynikającym z art. 23 ust. 2a ustawy opp pod adresem: <https://neuropozytywni.pl/>.

Ponadto sprawozdanie merytoryczne oraz sprawozdanie finansowe za rok 2021 zostały umieszczone na stronie Narodowego Instytutu Wolności Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem: <http://sprawozdaniaopp.niw.gov.pl/> w bazie sprawozdań finansowych i merytorycznych z działalności organizacji pożytku publicznego. Działaniem takim Fundacja spełniła wymóg wynikający z art. 23 ust. 6 ustawy opp.

(akta kontroli 113-128)

¹⁸ <https://niw.gov.pl/opp/wykaz-opp/>

g) Sprawozdanie finansowe Fundacji

Sprawozdanie finansowe Fundacji za 2021 r. zawierało bilans, rachunek zysków i strat oraz informację dodatkową obejmującą wprowadzenie do sprawozdania finansowego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia, zostało sporządzone zgodnie z załącznikiem nr 6 do ustawy o rachunkowości. Rada Fundacji Uchwałą nr 1/2022 z 20 kwietnia 2022 r. zatwierdziła sprawozdanie finansowe za 2021 r. i przeznaczyła wynik finansowy na działalność statutową¹⁹. Uchwałą nr 2/2022 z dnia 9 czerwca 2022 r. zatwierdziła przekazanie środków z działalności gospodarczej na działania statutowe Fundacji²⁰.

(akta kontroli str. 124-131)

h) Spełnienie wymogów zawartych w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie obowiązku badania sprawozdań finansowych organizacji pożytku publicznego²¹

W wyniku weryfikacji zapisów zawartych w sprawozdaniu finansowym i rocznym sprawozdaniu merytorycznymi z działalności organizacji pożytku publicznego za 2021 r. ustalono, że:

- przeciętna liczba zatrudnionych w organizacji na podstawie stosunku pracy w przeliczeniu na pełne etaty wynosiła 0,33 etatów,
- liczba zatrudnionych w organizacji świadczących usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej – 1 osoba,
- suma aktywów bilansu na koniec roku obrotowego 655 291,97 zł,
- koszty organizacji wyniosły ogółem 643 350,79 zł, w tym wysokość kosztów finansowanych z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych 310 485,10 zł,
- łączna kwota przychodów ze źródeł publicznych wyniosła 0,00 zł,
- łączna kwota przychodów organizacji za rok obrotowy wyniosła 879 662,28 zł,
- w części VIII pt. *Informacja o działalności zleconej organizacji pożytku publicznego przez organy administracji publicznych w okresie sprawozdawczym* w pkt 1 sprawozdania merytorycznego organizacja wykazała, że nie realizowała zadań publicznych zleconych przez organy jednostek samorządu terytorialnego,
- nie wystąpiły przesłanki, o których mowa w art. 64 ust. 1 pkt 4 ustawy o rachunkowości²² obligujące do zbadania przez biegłego rewidenta rocznego sprawozdania finansowego

¹⁹ Protokół z posiedzenia Rady Fundacji z 20 kwietnia 2022

²⁰ Protokół z posiedzenia Rady Fundacji z 9 czerwca 2022 r.

²¹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 13 listopada 2018 r. w sprawie obowiązku badania sprawozdań finansowych organizacji pożytku publicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2148).

²² Zgodnie z art. 64 ust. 1 pkt 4 ustawy o rachunkowości do zbadania i ogłoszenia sprawozdania finansowego, jest zobowiązana jednostka, która w poprzedzającym roku obrotowym, za który sporządzono sprawozdania finansowe

z prowadzonej działalności pożytku publicznego, a także, nie wystąpiły łącznie wszystkie przesłanki określone w § 1 ust. 1 rozporządzenia w sprawie obowiązku badania sprawozdań finansowych organizacji pożytku publicznego, obligujące do zbadania sprawozdania finansowego organizacji pożytku publicznego za 2021 rok.

Zgodnie z § 1 ww. rozporządzenia organizacja pożytku publicznego jest zobowiązana do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego, pomimo nie podlegania obowiązkowi takiego badania zgodnie z przepisami o rachunkowości - w przypadku, gdy realizowała ona zadania publiczne zlecone, jako powierzone do wykonywania lub do wspierania zadania publicznego, oraz otrzymała w roku obrotowym łączną kwotę dotacji na ww. zadania w wysokości co najmniej 100 000,00 zł oraz osiągnęła w roku obrotowym przychody w wysokości co najmniej 3 000 000,00 zł. W trakcie kontroli ustalono, że Fundacja w 2021 r. nie spełniała tych warunków.

(akta kontroli str. 113-128)

i) Spełnienie obowiązków związanych z promocją polegająca na publicznym zachęcaniu do przekazania 1% pdof określonych w art. 27c ustawy opp, w zakresie:

1. Zawierania informacji promujących przekazanie 1% pdof o jej finansowaniu lub współfinansowaniu ze środków finansowych pochodzących z 1% pdof, w zakresie treści i formy oraz sposobu ich zamieszczenia zgodnie z art. 27c ust. 1 i ust. 3 ustawy opp

Fundacja nie prowadziła ze środków pochodzących z 1% pdof działań zachęcających do przekazywania 1% pdof. W sprawozdaniu merytorycznym w części III pkt 4.2 Fundacja nie wykazała poniesionych kosztów na kampanię związaną z pozyskiwaniem z 1% pdof. Powyższe zostało potwierdzone oświadczeniem Zarządu Fundacji z dnia 2 lutego 2023 r.

(akta kontroli str. 111, 113-123)

2. Programu komputerowego umożliwiającego podatnikowi pdof wypełnienie zeznania podatkowego zawierając określone informacje, w przedmiocie treści, formy oraz sposobie ich zamieszczenia zgodnie z art. 27c ust. 2 pkt 1 i 2 i ust. 3 ustawy opp

Zarząd Fundacji w oświadczeniu z dnia 2 lutego 2023 r. wyjaśnił, że „Fundacja nie korzystała z opcji programu komputerowego zachęcającego do przekazania 1% podatku od osób fizycznych.”

(akta kontroli str. 111)

---

spełniła, co najmniej dwa z następujących warunków: średnioroczne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty wyniosło co najmniej 50 osób, suma aktywów bilansu na koniec roku obrotowego stanowiła równowartość w walucie polskiej co najmniej 2 500 000,00 euro, przychody netto ze sprzedaży towarów i produktów oraz operacji finansowych za rok obrotowy stanowiły równowartość w walucie polskiej co najmniej 5 000 000,00 euro.

j) Korzystanie przez Fundację ze zwolnień, o których mowa w art. 24 ust. 1 ustawy opp

Zarząd Fundacji dnia 2 lutego 2023 r. oświadczył, że „Fundacja w 2021 r. nie korzystała z uprawnień przysługujących organizacjom pożytku publicznego w zakresie zwolnienia od: podatku dochodowego od osób prawnych, podatku od nieruchomości, podatku od czynności cywilnoprawnych, opłaty skarbowej i opłat sądowych.”

(akta kontroli str. 111)

k) Korzystanie z uprawnienia do nabycia przez organizację pożytku publicznego na szczególnych warunkach prawa użytkowania nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego zgodnie z art. 24 ust. 2 ustawy opp

W sprawozdaniu merytorycznym za rok 2021 w części IV pkt 3 Fundacja wykazała, że nie korzystała z uprawnienia do nabycia na szczególnych warunkach prawa użytkowania nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego. Powyższe potwierdzono oświadczeniem Zarządu Fundacji z dnia 2 lutego 2023 r.

(akta kontroli str. 111, 113-123)

l) Nieodpłatne informowanie o działalności pożytku publicznego w jednostkach publicznej radiofonii i telewizji, o którym mowa w art. 26 ustawy opp

W sprawozdaniu merytorycznym za rok 2021 w części IV pkt 2 Fundacja wskazała, że nie korzystała z prawa do nieodpłatnego informowania przez jednostki publicznej radiofonii i telewizji o prowadzonej działalności nieodpłatnej pożytku publicznego, zgodnie z art. 23a ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji²³. Powyższe zostało potwierdzone w oświadczeniu Zarządu Fundacji z dnia 2 lutego 2023 r.

(akta kontroli str. 111, 113-123)

Ocena zagadnień poddanych kontroli

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Zaewidencjonowanie w księgach rachunkowych na koncie przychodów z 1% pdof nieprawidłowej kwoty,
2. Wykazanie nieprawidłowej kwoty przychodów z 1% pdof w sprawozdaniu merytorycznym.
3. Niedokonanie zamknięcia ksiąg rachunkowych za 2021 r. zgodnie z terminem określonym w art. 12 ustawy o rachunkowości.

²³ Ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (t.j. Dz. U. z 2022 poz. 1722).

4. Prowadzenie ksiąg rachunkowych w sposób uniemożliwiający identyfikację kwot wydatkowanych środków z wpływów z 1% pdof.
5. Nieprowadzenie ksiąg rachunkowych w sposób rzetelny, odzwierciedlający w zapisach stan rzeczywisty wynikający z dowodów księgowych, a w szczególności:
  - a) księgowanie na kontach kosztów wartości faktur w kwocie netto zamiast brutto,
  - b) ewidencjonowanie w księgach rachunkowych dokumentów źródłowych, niezgodnie z dyspozycjami zapisanymi na dokumentach,
  - c) niezawidencjonowanie w księgach wszystkich zrefundowanych dokumentów uzyskanych od beneficjentów,
  - d) braku zgodności w zakresie zapisów i stanów w księgach rachunkowych z zapisami na subkontach podopiecznych, dokonywanych przez Fundację, na podstawie dowodów źródłowych w programie Excel.

Podsumowując wyniki kontroli informuję Panią Prezes i Pana Wiceprezesa, że kontrolę w przedmiocie prawidłowości gromadzenia i wydatkowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych w organizacjach pożytku publicznego – ocenia się **pozytywnie pomimo nieprawidłowości**.

Przedstawiając powyższe ustalenia, zobowiązuję Zarząd Fundacji do podjęcia następujących działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych w toku kontroli nieprawidłowości oraz zapobieganie powstawaniu ich w przyszłości, a w szczególności do:

1. Ujmowania w ewidencji księgowej środków finansowych otrzymanych z 1% pdof w prawidłowej wysokości.
2. Sporządzania sprawozdań merytorycznych z działalności Fundacji z zachowaniem należytej staranności i rzetelności, w celu zapewnienia pełnej zgodności zawartych w nich danych ze stanem faktycznym oraz prowadzoną ewidencją księgową.
3. Zamykania ksiąg rachunkowych zgodnie z terminem określonym w art. 12 ustawy o rachunkowości.
4. Prowadzenia ksiąg rachunkowych w sposób umożliwiający identyfikację wydatkowanych środków z 1% pdof.
5. Prowadzenia ksiąg rachunkowych rzetelnie, bezbłędnie i sprawdzalnie odzwierciedlając w zapisach stan rzeczywisty wynikający z dowodów księgowych, spełniając wymogi art. 24 ustawy o rachunkowości, między innymi:

- a) księgowania na kontach kosztów faktycznych wartości faktur (kwot brutto zamiast netto), w przypadku, gdy w tych kwotach były opłacone lub refundowane dokumenty źródłowe,
- b) dochowania staranności przy ewidencjonowaniu w księgach rachunkowych dokumentów źródłowych, postępowania zgodnie z dyspozycjami zapisanymi na dokumentach, w zależności od tego, czy wydatek sfinansowany jest z wpływów z 1% pdof czy z darowizn, oraz czy refundowany jest w całości czy tylko do wysokości posiadanych przez beneficjenta środków,
- c) ewidencjonowania w księgach wszystkich zrefundowanych dokumentów uzyskanych od beneficjentów,
- d) przestrzegania zgodności zapisów i stanów w księgach rachunkowych z zapisami w programie Excel pomiędzy biurem rachunkowym a Fundacją.

Działając na podstawie § 20 rozporządzenia w sprawie kontroli opp, zobowiązuję Panią Prezes i Pana Wiceprezesa do poinformowania Wojewody Mazowieckiego, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie usunięcia nieprawidłowości oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli

Wykonano w 3 egz.:

egz. nr 1 – adresat,

egz. nr 2 – Departament Społeczeństwa Obywatelskiego KPRM,

egz. nr 3 – aa.